

'Vergeef ons' door A.M. Homes

'Vergeef ons,' een bezwering, een gebed, de hoop dat ik hier op de een of andere manier levend uit kom. Was er ooit een tijd dat je dacht: ik doe dit expres, ik verkloot alles en ik weet niet waarom?

Zo begint het boek dat vervolgens in hoog tempo vanuit het perspectief van Harold Silver een achtbaan van gebeurtenissen in één jaar van zijn leven, dat van zijn broer George en de mensen om hen heen over je uitstort. Dit alles in een zeer direct taalgebruik dat door het consequente gebruik van de ik-vorm en de tegenwoordige tijd behoorlijk "binnenkomt".

Harold is hoogleraar geschiedenis aan een universiteit, gespecialiseerd in (en ook wel geobsedeerd door) oud-president Richard Nixon. Hij geeft een collegereeks "De geheime machinaties van Nixon - een onderzoek naar wat nooit is onderzocht" en is al jaren bezig met een boek over hem. Hij kijkt op tegen en heeft een hekel aan zijn meer flamboyante en zelfingenomen jongere broer. Om een indruk te geven van het tempo: in de eerste 25 pagina's veroorzaakt George een ongeluk waarbij een echtpaar om het leven komt, duikt Harold met zijn schoonzus Jane in bed en slaat George haar met een lamp dood als hij hen in bed betrapt. Omdat het niet anders lijkt te kunnen, blijft Harold achter in het huis van zijn broer en neemt de zorg op zich voor diens twee kinderen, Nate (12) en Ashley (11), en de hond Tessie. Hij raakt zijn baan, zijn vrouw (die rücksichtslos de scheiding regelt) en zijn huis kwijt. Hij voelt zich verloren in deze nieuwe situatie: "Ik wil naar huis. Ik wil mijn leven terug. Ik had een eigen leven. Ik was ergens mee bezig toen dit allemaal begon, toch?". Hij zoekt via internet contact met vrouwen. In korte tijd verzamelt Harold haast terloops een bonte groep mensen om zich heen. Hij zorgt niet

alleen voor Nate en Ashley, maar neemt ook Ricardo in huis, die wees is geworden na het auto-ongeluk dat zijn broer heeft veroorzaakt. Hij ontfermt zich over de bejaarde ouders van een van zijn (met de noorderzon vertrokken) scharrels. Daarnaast is er nog zijn broer die vrijgesproken wordt van het auto-ongeluk maar niet van de moord op zijn vrouw en die deelnemer wordt aan een gevangenisexperiment voor agressieve criminelen. En zijn moeder die het niet lang meer lijkt te gaan maken maar opkrabbelt en zelfs gaat trouwen. Er duiken korte verhalen van Richard Nixon op waar Harold mee aan het werk gaat. Hij zorgt voor een Bar Mitswa voor zijn neefje in het dorp Nateville dat door Nate is "geadopteerd". Talloze thema's passeren op een soms bizarre manier de revue, zoals adoptie (Harold wil Ricardo adopteren), orgaandonatie (het meisje dat hart en longen van Jane ontvangt) en ontwikkelingshulp (Nate die "zijn" dorp vooruit wil helpen door ze te voorzien van een waterbron maar de dorpelingen willen liever kabeltv en Vespa's). Door dit alles heen loopt zijn passie voor Nixon, die er enerzijds een puinhoop van heeft gemaakt maar anderzijds voor Harold een ijkpunt is.

Homes laat op een absurdistische manier een samenleving zien waarin "de Amerikaanse droom" (mede door de schandalen rond Nixon) uit elkaar spat, mensen met zichzelf bezig zijn en elkaar laten vallen. Maar gaandeweg neemt het verhaal een andere wending. Harold, Nate, Ashley en Ricardo ontwikkelen zich ieder op een positieve manier, worden steeds meer een gezin, met daaromheen mensen die om hen en om elkaar geven. Het boek begint en eindigt met een Thanksgiving feest, van moord en chaos naar loutering. Maar niet voor niets eindigt het boek ook met de woorden waar het mee begon: "Vergeef ons". Hier is geen sprake van een "feel good-einde", mensen zullen fouten blijven maken.

Mijn persoonlijke ervaring met het boek: soms was wat er gebeurde zo absurd en ook zo grof geschreven dat ik niet wist hoe ik het moest plaatsen. Gaandeweg werd ik in het boek gezogen en kon ik het steeds meer waarderen. Een belangrijk thema is verantwoordelijkheid nemen, niet alleen voor jezelf en je eigen carrière of belangen maar ook voor anderen. En ook loslaten. Harold leert van een Afrikaanse medicijnman met behulp van allerlei vieze drankjes, los te laten wat hem belemmert. En dat is (zijn boek over) Nixon. Zijn laptop met zijn laatste versie knalt uit elkaar en hij voelt zich vrij. Het boek is de moeite waard. Ik ga het nog een keer lezen.

Over de auteur

Amy M. Homes is geboren in 1961 in Washington. Haar (single) moeder staat haar onmiddellijk na de geboorte af. Ze wordt geadopteerd door een echtpaar in Washington dat zelf een kind heeft verloren. Op haar 31^e heeft ze voor het eerst contact met haar biologische moeder.

Ze debuteert met de jeugdroman Jack, waarvoor ze in 1993 de "Deutsche Jugendliteraturpreis" ontvangt. Na twee verhalenbundels volgen vier spraakmakende romans: "In een land van moeders" (1994), "Het einde van Alice" (1996), "Een brandbaar huwelijk" (1999) en "Dit boek redt je leven"(2006). En in 2012 dus dit boek. Homes schrijft onder meer voor Vanity Fair, The New Yorker, Harpers Bazaar, The New York Times en The Los Angeles Times. Ze woont in New York, heeft een dochter (geb. 1996).

Met "Vergeef ons" wint A.M. Homes in 2013 de jaarlijkse Women's Prize for Fiction, de belangrijkste prijs voor Engelstalige schrijfsters.

Uitgeverij	De Bezige Bij, 2012
Aantal pagina's	550
Vertaald	door Gerda Baardman en Wim Scherpenisse (<i>May we be forgiven</i>)
ISBN	978 9023 473 565

Recensie door Josje Rövekamp, augustus 2014